

สารบัญ

คำนำ	0-1
บทคัดย่อ	0-3
Abstract	0-6
สารบัญเรื่อง	0-9
สารบัญตาราง	0-13
สารบัญแผนภาพ	0-14

สารบัญเรื่อง

บทที่ 1

บทนำ: สถาปัตยกรรมเขียวและการพัฒนาอย่างยั่งยืน

1.1	ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย	1-1
1.2	โจทย์วิจัย	1-4
1.3	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	1-5
1.4	ขั้นตอนและขอบเขตของการวิจัย	1-6
1.5	ประโยชน์ของงานวิจัย	1-8
1.6	นิยามคำสำคัญ	1-9
1.7	กรอบแนวคิดวิจัย: สถาปัตยกรรมเขียวและการพัฒนาอย่างยั่งยืน	1-11

บทที่ 2

แนวคิด งานศึกษาและวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1	สถาปัตยกรรมเขียว	2-3
2.1.1	ความสอดคล้องกับสภาพภูมิอากาศ	2-3
2.1.2	การพึ่งพาวัสดุสมัย	2-3
2.1.3	การใช้พลังงานจากธรรมชาติ	2-4
2.2	สถาปัตยกรรมอนุรักษ์พลังงาน	2-5
2.2.1	แนวทางการออกแบบตามระบบไฟฟ้าธรรมชาติ	2-7
2.2.2	แนวทางการออกแบบตามระบบอาศัยเครื่องกล	2-12
2.2.3	แนวทางการเพิ่มพื้นที่สีเขียว	2-14
2.2.4	แนวทางการออกแบบตามกระบวนการใช้งานอาคาร	2-23

สถาปัตยกรรมเขียวและการพัฒนาอย่างยั่งยืน	0-9
---	-----

2.2.5	แนวทางการออกแบบตามกระบวนการผลิตและการก่อสร้าง	2-25
2.3	สถาปัตยกรรมอนุรักษ์ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมเพื่อคุณภาพชีวิต	2-27
2.3.1	แนวทางการออกแบบเชิงนิเวศ	2-31
2.3.2	แนวทางการออกแบบเพื่อคุณภาพชีวิต	2-39
2.4	สถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน	2-40
2.4.1	แนวทางการออกแบบวางแผนการพัฒนาชุมชนเมือง	2-41
2.4.2	แนวทางการออกแบบที่เป็นการแก้ไขปัญหาและพัฒนาสังคม	2-51
2.4.3	แนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมยั่งยืน	2-54
2.5	เกณฑ์การประเมินอาคารเขียว	2-57
2.5.1	การประเมินอาคารเขียวตามเกณฑ์LEED	2-58
2.5.2	การประเมินอาคารเขียวตามเกณฑ์TREES	2-61
2.6	ข้อสรุปการศึกษาเกี่ยวกับสถาปัตยกรรมเขียวและการพัฒนาอย่างยั่งยืน	2-79
2.7	ข้อสรุปการศึกษาเกี่ยวกับการสืบสาน การปรับเปลี่ยน และการคิดใหม่-ทำใหม่	2-82

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

3.1	แหล่งข้อมูลเพื่อการค้นหา	3-1
3.2	ขั้นตอนและวิธีการในภาพรวม	3-3
3.3	รายละเอียดวิธีการวิจัยโครงการสถาปัตยกรรมเขียวและการพัฒนาอย่างยั่งยืน	3-8

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล: สถาปัตยกรรมเขียวและการพัฒนาอย่างยั่งยืน

4.1	ลักษณะของข้อมูลและการนำไปใช้ประโยชน์	4-2
4.2	การวิเคราะห์บทสัมภาษณ์	4-3
4.2.1	การสัมภาษณ์โดยตรง	4-3
4.2.2	การสัมภาษณ์ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์	4-34
4.2.3	ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์โดยตรงและการสัมภาษณ์ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์	4-36
4.3	การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปเกี่ยวกับเอกลักษณ์ไทยตามแนวคิดสถาปัตยกรรมเขียวและการพัฒนาอย่างยั่งยืน	4-36
4.3.1	การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นด้วยของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปเกี่ยวกับเอกลักษณ์ไทยตามแนวคิดสถาปัตยกรรมเขียวและการพัฒนาอย่างยั่งยืน	4-36
4.3.2	การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปเกี่ยวกับเอกลักษณ์	

ไทยตามแนวคิดสถาปัตยกรรมเขียวและการพัฒนาอย่างยั่งยืน	4-42
4.4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มคนทั่วไปเกี่ยวกับเอกลักษณ์ไทยตามแนวคิดสถาปัตยกรรมเขียวและการพัฒนาอย่างยั่งยืน	4-47
4.4.1 การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นด้วยของกลุ่มคนทั่วไปเกี่ยวกับเอกลักษณ์ไทยตามแนวคิดสถาปัตยกรรมเขียวและการพัฒนาอย่างยั่งยืน	4-47
4.4.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ความคิดเห็นของกลุ่มคนทั่วไปเกี่ยวกับเอกลักษณ์ไทยตามแนวคิดสถาปัตยกรรมเขียวและการพัฒนาอย่างยั่งยืน	4-52
4.5 ข้อเสนอแนะเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มคนทั่วไป	4-57
4.5.1 การเปรียบเทียบประเด็นตามระดับความคิดเห็นต่อระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มคนทั่วไป	4-57
4.5.2 การเปรียบเทียบองค์ประกอบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มคนทั่วไป	4-61
4.6 การวิเคราะห์เชิงบูรณาการและการอภิปรายผล	4-63
4.6.1 การวิเคราะห์แนวคิดสถาปัตยกรรมเขียว	4-64
4.6.2 การวิเคราะห์แนวคิดสถาปัตยกรรมอนุรักษ์พลังงาน	4-66
4.6.3 การวิเคราะห์แนวคิดสถาปัตยกรรมอนุรักษ์ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมเพื่อคุณภาพชีวิต	4-69
4.6.4 การวิเคราะห์แนวคิดสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน	4-71
4.6.5 การวิเคราะห์เกณฑ์การประเมินอาคารเขียว	4-75
4.7 การวิเคราะห์เอกลักษณ์ไทยตามแนวความคิดสถาปัตยกรรมเขียวและการพัฒนาอย่างยั่งยืนในมิติการสืบสานการปรับเปลี่ยน และการคิดใหม่-ทำใหม่	4-73
4.7.1 การวิเคราะห์เอกลักษณ์ไทยตามแนวความคิดสถาปัตยกรรมเขียวและการพัฒนาอย่างยั่งยืนในมิติการสืบสาน การปรับเปลี่ยน และการคิดใหม่-ทำใหม่ ผ่านแนวรูปแบบต่าง ๆ และแนวโน้มในการสร้างสรรค์	4-79
4.7.2 ข้อเสนอแนะโดดเด่นในแนวคิดสถาปัตยกรรมเขียวและการพัฒนาอย่างยั่งยืน	4-86

บทที่ 5

บทสรุปและเสนอแนะ

5.1 บทสรุป	5-1
5.1.1 ข้อเสนอเกี่ยวกับความสำคัญ ความจำเป็น และเป้าหมาย ของสถาปัตยกรรมเขียวและการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อการสร้างสรรค์เอกลักษณ์สถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่	5-2
5.1.2 ข้อเสนอเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบริบทกับเอกลักษณ์ไทยภายใต้แนวคิดสถาปัตยกรรมเขียวและการพัฒนาอย่างยั่งยืน	5-3

5.1.3	ข้อสรุปเกี่ยวกับการใช้ผลการวิจัยในมิติของการสืบสาน การปรับเปลี่ยน และการคิดใหม่-ทำใหม่ ตามสาระในลักษณะสถาปัตยกรรมเขียวและการพัฒนาอย่างยั่งยืน	5-5
5.1.4	ข้อสรุปลักษณะโดดเด่นในองค์ประกอบของเอกลักษณ์ไทยภายใต้แนวคิดสถาปัตยกรรมเขียวและ การพัฒนาอย่างยั่งยืน	5-6
5.2	ข้อเสนอแนะ	5-9
5.2.1	เรื่องเดิมที่ยังต้องค้นหา	5-9
5.2.2	เรื่องใหม่เพื่อการพัฒนา	5-10

บรรณสารอ้างอิงและที่มาภาพ		บ-1
บรรณสารอ้างอิงคำนำ		บ-2
บรรณสารอ้างอิงบทที่ 1		บ-2
บรรณสารอ้างอิงบทที่ 2		บ-3
บรรณสารอ้างอิงบทที่ 3		บ-7
บรรณสารอ้างอิงบทที่ 4		บ-8
บรรณสารอ้างอิงบทที่ 5		บ-8
ที่มาภาพบทที่ 1		บ-8
ที่มาภาพบทที่ 2		บ-9
ที่มาภาพบทที่ 4		บ-11

ภาคผนวก		ผ-1
ภาคผนวก 1		ผ-2
รายการอาคารสถานที่ ที่ได้ออกสำรวจงานสถาปัตยกรรม		ผ-2
ภาคผนวก 2		ผ-10
รายการการสัมภาษณ์สถาปนิกและนักวิชาการ		ผ-10
ภาคผนวก 3		ผ-13
1. สาระสำคัญของคำถามในการสัมภาษณ์สถาปนิกและนักวิชาการโดยตรง		ผ-13
2. สาระสำคัญของคำถามในการสัมภาษณ์สถาปนิกและนักวิชาการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์		ผ-14
ภาคผนวก 4		ผ-16
1. แบบสอบถามกลุ่มสถาปนิกทั่วไป: พื้นฐานเอกลักษณ์สถาปัตยกรรมไทย		ผ-17
2. แบบสอบถามกลุ่มคนทั่วไป: พื้นฐานเอกลักษณ์สถาปัตยกรรมไทย		ผ-25

ภาคผนวก 5	ผ-33
รายการจัดสัมมนาทางวิชาการเรื่อง "เอกลักษณ์สถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ในบริบทสังคมปัจจุบัน"	
เพื่อการอภิปรายผลของงานวิจัย	ผ-33
ภาคผนวก 6	
ส่วนเพิ่มเติมบทที่ 2 เกี่ยวกับการประเมินตามเกณฑ์ LEED และ TPEES	ผ-37
รายละเอียดการจัดทำโครงการวิจัย	ผ-49

สารบัญตาราง

ตาราง 2-1	การแบ่งกลุ่มพื้นที่ตามลักษณะกิจกรรมและระดับความเหมาะสมเพื่อประสิทธิภาพของการใช้พลังงาน	2-24
ตาราง 2-2	การเปรียบเทียบระหว่างการออกแบบตามแนวปฏิบัติทั่วไป และการออกแบบเชิงนิเวศวิทยา	2-27
ตาราง 2-3	การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของพลังงานและรูปทรงทางธรรมชาติกับการนำปรากฏการณ์ทางธรรมชาติไปใช้ในการออกแบบสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้าง	2-36
ตาราง 2-4	ความสัมพันธ์ระหว่างหลักเกณฑ์การประเมินอาคารเขียวของประเทศไทยกับเอกลักษณ์สถาปัตยกรรมไทยบางประการ	2-75
ตาราง 4-1	การวิเคราะห์สาระสำคัญจากบทสัมภาษณ์สถาปนิกและนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมเขียวและการพัฒนาอย่างยั่งยืน	4-32
ตาราง 4-2	ระดับความคิดเห็นของกลุ่มสถาปนิกทั่วไปเกี่ยวกับเอกลักษณ์ไทยตามแนวความคิดสถาปัตยกรรมเขียวและการพัฒนาอย่างยั่งยืน	4-37
ตาราง 4-3	การวิเคราะห์ข้อดีประกอบของเอกลักษณ์ไทยตามแนวคิดสถาปัตยกรรมเขียวและการพัฒนาอย่างยั่งยืน	4-43
ตาราง 4-4	ระดับความคิดเห็นของกลุ่มคนทั่วไปเกี่ยวกับเอกลักษณ์ไทยตามแนวคิดสถาปัตยกรรมเขียวและการพัฒนาอย่างยั่งยืน	4-48
ตาราง 4-5	การวิเคราะห์ข้อดีประกอบของเอกลักษณ์ไทยภายใต้แนวคิดสถาปัตยกรรมเขียวและการพัฒนาอย่างยั่งยืน	4-53
ตาราง 4-6	การเปรียบเทียบการวิเคราะห์ข้อดีประกอบของการสร้างสรรค์เอกลักษณ์ไทยตามแนวคิดสถาปัตยกรรมเขียวและการพัฒนาอย่างยั่งยืน ระหว่างกลุ่มสถาปนิกทั่วไปกับกลุ่มคนทั่วไป	4-62
ตาราง 4-7	การวิเคราะห์เอกลักษณ์ไทยตามแนวคิดสถาปัตยกรรมเขียวและการพัฒนาอย่างยั่งยืนในมิติการสืบสาน การปรับเปลี่ยน และการคิดใหม่-ทำใหม่	4-80

สถาปัตยกรรมเขียวและการพัฒนาอย่างยั่งยืน	0-13
---	------

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพ 1-1	สาระและกระบวนการวิจัย	1-13
แผนภาพ 2-1	สัดส่วนคะแนนการประเมินของ LEED – NC ในแต่ละหมวด	2-60
แผนภาพ 2-2	สัดส่วนคะแนนการประเมินของ TREES – NC ในแต่ละหมวด	2-64
แผนภาพ 2-3	เปรียบเทียบระดับคะแนน (%) ระหว่างเกณฑ์การประเมินของ LEED และ TREES	2-65
แผนภาพ 4-1	กระบวนการวิเคราะห์เชิงบูรณาการและการอภิปรายผล	4-64